

:Utgivarna

Stockholm 2022-05-16

Utgivarna har fått möjlighet att yttra sig till Justitiedepartementet angående betänkandet *En skärpt syn på brott mot journalister och utövare av vissa samhällsnyttiga funktioner* (SOU 2022:2)

I **Utgivarna** samverkar de medier som värnar yttrandefriheten och slår vakt om den oberoende journalistiken. Medlemmar är TU-medier i Sverige, Sveriges Tidskrifter, Sveriges Television, Sveriges Radio, Utbildningsradion och TV4.

Utgivarnas slutsats:

Utgivarna instämmer i utredningens slutsats om införandet av en särskild straffskärpningsgrund.

Sammanfattning av Utgivarnas synpunkter:

Utredningen redogör utförligt för såväl gällande nationell lagstiftning som ingångna internationella överenskommelse vilket sammantaget ger en heltäckande bild av lagstiftningen på området.

Utredningen är balanserad och refererar till uppdaterad och adekvat forskning vad gäller har och hot mot redaktionella medarbetare.

Utredningen diskuterar ingående olika möjliga slutsatser och då framför allt valet mellan införandet av ett nytt brott och införandet av en särskild straffskärpningsgrund.

Utgivarnas reflektion:

*Reportrar utan gränser*s pressfrihetsindex 2022 visar att Sverige fortsatt har en absolut tätposition i jämförelse med andra länder. Men i en av undersökningens fem undergrupper, som sammantaget skapar ett totalvärde, journalisters säkerhet, placerar sig Sverige på plats 32 av 180 undersökta länder.

Det är en varningsklocka för såväl mediebranschen som för lagstiftarna vilket kräver fortsatt fokus på brott som ytterst hotar att begränsa relevant journalistiskt arbete.

Om betänkandet blir verklighet blir den faktiska förändringen enligt den juridiska professionen att ett brott idag som ger tre månaders fängelse då kommer att ge fyra månader. Ett brott som idag innebär ett bötesbelopp på 5000 kronor kommer att förändras till 7500 kronor.

Det är osäkert om det är förändringar som har ett avskräckande värde. Detta behöver följas upp liksom om införandet av en särskild straffskärpningsgrund ökar antalet anmälningar från de som utsätts för hat och hot.

Uppnås inte önskad effekt behöver diskussionen om införandet av ett nytt brott återupptas.

Men utöver straffvärdet handlar det också om såväl polisens som åklagares hantering av och förmåga att utreda dessa brott.

Mediebranschens uppfattning är att ansvariga myndigheter inte alltid tagit hot mot journalister på det allvar det förtjänar. En positiv förändring har dock kunnat märkas under det senaste året och förslaget är ytterligare ett konkret steg i rätt riktning.

Utgivarna har noterat att flera år av publik debatt om redaktionella medarbetares utsatthet under yrkesutövning resulterat i att brotten allt oftare i domskälen beskrivs som "*demokratibrott*". Det är bra.

Införandet av en särskild straffskärpningsgrund kan förhoppningsvis ge ytterligare stöd för den utvecklingen.

Robert Olsson
vd **Utgivarna**